

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1045/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola, Horní Čermná, okres Ústí n. Orlicí
Sídlo	561 56 Horní Čermná 95
E-mail právnické osoby	hc.ms@tiscali.cz
IČ	70990204
Identifikátor	600103943
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Radka Carbolová
Zřizovatel	obec Horní Čermná
Místo inspekční činnosti	561 56 Horní Čermná 95
Termín inspekční činnosti	3., 7. a 8. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a posouzení jeho souladu s příslušným vzdělávacím programem.

Charakteristika

Mateřská škola, Horní Čermná, okres Ústí n. Orlicí (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy s provozem od 6:30 do 16:00 hodin. V době inspekční činnosti škola vykazovala 34 dětí, čímž byla její kapacita využita ze 72 %. Děti jsou rozděleny do dvou tříd, v jedné je evidováno 21 dětí ve věku od tří do šesti let, ve druhé 13 dětí od dvou do tří let. V době inspekční činnosti bylo v posledním roce před vstupem do 1. ročníku základní školy 10 dětí. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Krok za krokem celým rokem“ (dále „ŠVP PV“). Stravování dětí zajišťuje školní jídelna, která je samostatným právním subjektem a sídlí v přízemí budovy školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci od září 2015, má mnoholetou pedagogickou praxi a devítileté zkušenosti z totožné pozice na jiném pracovišti. Ve své řídicí práci si zatím počíná méně aktivně, spíše se zaměřuje na hlubší poznání prostředí školy a zabezpečení jejího bezproblémového chodu. Svě vedení založila zejména na každodenní komunikaci se všemi zaměstnanci, vzájemné spolupráci a pozitivních vztazích. Ze záznamů z jednání pedagogické rady vyplynulo projednávání organizačních a pedagogických záležitostí, rezervy se jeví v přijímání záměrů na další období. Ty jsou částečně stanoveny v hodnotící zprávě za loňský školní rok. Přesto koncepční rozvoj školy omezuje nastavené využívání evaluačních nástrojů, které nepřinášejí potřebné informace ze všech oblastí, např. z průběhu a výsledků vzdělávání. Povinná dokumentace školy byla vedena převážně v souladu s legislativními požadavky. V průběhu inspekční činnosti ředitelka upřesnila informace ve školním řádu.

Vzdělávání zajišťují tři pedagogické pracovnice včetně ředitelky. Všechny jsou odborně kvalifikované, jedna má zkrácený pracovní úvazek. Jejich profesní rozvoj je podporován účastí na seminářích s různým pedagogickým či psychologickým zaměřením. V minimální míře ředitelka využívá vzdělávací akce související s vedením školy. Ne zcela příznivým zjištěním bylo méně efektivní rozložení přímé pedagogické činnosti jedné z učitelek, které by mohlo při vhodnějším nastavení významně přispět k rozsáhlejšímu souběžnému působení pedagogů v hlavním vzdělávacím proudu v dopoledním čase.

Škola zajišťuje bezpečnost dětí při vzdělávání i všech akcích, které organizuje. Zásady zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví včetně prevence sociálně patologických jevů jsou stanoveny v interních dokumentech školy. Tato tematika je také přirozenou součástí vzdělávacího obsahu. Děti jsou přiměřenou formou seznamovány s možnými riziky ohrožení vlastní bezpečí. Rovněž jsou směřovány k utváření povědomí o zdravém způsobu života. Přispívá k tomu mj. vedení dětí k průběžnému přijímání tekutin po celý den, pravidelné zařazování pohybových aktivit a pobytu venku i realizace plaveckého a lyžařského výcviku.

Ke své činnosti má škola kvalitní prostorové podmínky, které jsou využívány pro realizaci rozličných aktivit i pro odpočinek. Hračky a didaktické pomůcky odpovídají věkovému složení tříd. Dětem jsou převážně volně přístupné, což vytváří motivační nabídku zejména pro jejich spontánní vyžití. K naplňování cílů vzdělávání je rovněž využívána školní zahrada a blízké přírodní prostředí. Na základě finančních možností a za přispění zřizovatele dochází průběžně ke zkvalitnění technického stavu školy i zlepšení materiálních podmínek. V uplynulém období došlo např. k rekonstrukci hygienického zázemí, k výměně podlahové krytiny v jedné třídě a zakoupení stolku odpovídajícího

výškovým požadavkům nejstarších dětí. Opomíjeno není ani doplňování a obnovování hraček, učebních potřeb a dalšího vybavení. Záměrem školy je pořídit více pomůcek pro děti mladší tří let a vyměnit zastaralý, opotřebovaný nábytek.

Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy. Vedle standardních zdrojů je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání ve výši 250 Kč měsíčně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání vycházelo ze vzdělávacího obsahu nastaveného ve ŠVP PV a ze vzdělávací nabídky konkretizované v týdenních plánech. Při plánování učiva bylo patrné námětové propojení všech vzdělávacích oblastí, ne vždy již logická provázanost s cílem a očekávaným výstupem. Obvyklá vzdělávací nabídka je v průběhu školního roku obohacována rozličnými aktivitami, např. divadelními představeními, návštěvou místní knihovny, výlety, společnými akcemi dětí a rodičů. Součástí vzdělávání jsou činnosti podporující získávání poznatků o okolním světě a utváření povědomí o ochraně životního prostředí. Pozitivní je nabídka jiného klidného programu v rámci diferencovaného odpočinku na lehátku.

Vzdělávání v obou třídách probíhalo v příznivé atmosféře se zřetelnou důvěrou mezi dětmi a dospělými, přirozeným způsobem docházelo k příznivému sociálnímu učení. Na vlastní práci byly učitelky didakticky připravené, po celý den uplatňovaly vhodný osobní přístup a průběžně děti motivačně hodnotily. Příležitosti k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe nevyužívaly.

Při spontánních aktivitách dostávaly děti prostor k uplatnění svých bezprostředních zájmů a přání. Samostatně využívaly volný přístup k převážné části hraček nebo si vybíraly z připravené didakticky zaměřené nabídky. V jejich vyžití převládaly činnosti konstruktivní, manipulační a námětové. Při spontánních aktivitách byly všechny děti do osmi hodin spojeny, následně nejmenší děti byly převedeny do vlastní třídy, kde si opět podnětně zahrály a krátce na to byly opětovně přerušeny řízenou pohybovou činností před svačinou, na kterou děti odcházejí společně do jídelny. Zvolená organizace snižovala herní pohodu těchto dětí.

Řízené činnosti probíhaly formou samostatné či společné práce dětí s aplikací zejména dovednostně-praktických a slovních metod, v dílčích situacích se pedagogům dařilo uplatňovat učení prožitkové. Děti se vlivem zpravidla účinné motivace (zejména u nejmladších občas i s prvky dramatizace) nebo možnosti aktivního zapojení většinou zaujatě účastnily téměř všech činností. Přesto účinnost uplatněných pedagogických postupů místy snižovala zvolená organizace a menší respektování věkového složení kolektivu a předpokladů jednotlivců. Ze zhlédnutého vzdělávání i záznamů v třídních knihách vyplývá podněcování učení méně častým využíváním aktivizujících metod v podobě experimentu, cíleného kooperativního učení a práce v menších skupinách.

V průběhu vzdělávání učitelky mnohdy navazovaly na zážitky a již získané vědomosti dětí, které dále prohlubovaly. Výrazně docházelo k rozvoji kompetencí k učení. Patrné bylo formování předmatematických schopností (i když s minimální podporou logického myšlení) a utváření dovedností předcházejících čtení a psaní. Opomíjen není ani rozvoj komunikativních dovedností v rámci logopedické prevence, i když systematickost v této oblasti nebyla zcela patrná. S dětmi, které mají narušené komunikační schopnosti ve větším rozsahu, pracuje individuálně jedna z učitelek. V době její delší pracovní neschopnosti bylo však toto působení omezeno, přestože k tomu mají odborné předpoklady

i zbývající pedagogické pracovnice. V průběhu dne bylo zřejmé vedení dětí k upevňování hygienických a společenských návyků, účinně byla rovněž podporována samostatnost a sebeobsluha i nejmladších dětí.

Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je věnována zvýšená podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. K tomu přispívá i úzká spolupráce s místní základní školou. Při návštěvách první třídy dochází k postupnému seznámení s novým prostředím i budoucími spolužáky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Přiměřeně svému věku a individuálním možnostem děti sdělovaly vlastní zkušenosti a přání. Při vyprávění pohádky převážně se zaujetím naslouchaly, následně správně odpovídaly na otázky. Z vyjadřování byla patrná přiměřeně bohatá slovní zásoba dětí, u některých i starších přetrvává nesprávná výslovnost. Stejně to u nich bylo s upevněným správným úchopem tužky. V průběhu vzdělávání si děti vybavovaly dřívější poznatky, znaly barvy, dokázaly složit celek z částí. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti. Patrné bylo požadované utváření vědomostí o živé přírodě a přírodních jevech.

Děti bez potíží zvládaly orientaci v prostoru a manipulaci s běžnými pomůckami. Při pohybových aktivitách pohotově reagovaly na změnu rytmu, dokázaly přiměřeně svým schopnostem napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru. Při pracovních a výtvarných činnostech byly zručné a tvořivé, při manipulaci s modelovacím drátkem se většině dětí dařilo podle pokynů ovládat koordinaci ruky s okem. Po celý den se děti k sobě chovaly zpravidla kamarádsky, převážně vhodným způsobem řešily běžné problémy, v případě potřeby si pomáhaly a i nejmladší děti dokázaly společně hru náležitě rozvinout. Školou pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Učitelky sledují vývoj jednotlivců. O každém dítěti vedou záznam o osvojení základních dovedností, schopností a znalostí ze všech vzdělávacích oblastí, což jim umožňuje průběžně sledovat komplexně celou osobnost dítěte. Zpravidla ale chybí záměry pro další pedagogickou podporu a přiměřenou individuální péči. Získané poznatky o jednotlivcích slouží učitelkám zejména k uplatnění vhodného osobního přístupu a k posouzení školní zralosti, minimálně již ke stanovení a realizaci cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- postupné zkvalitňování materiálně-technických podmínek vzdělávání.

Silné stránky

- příznivá atmosféra při vzdělávání dětí,
- značná podpora rozvoje samostatnosti a sebeobsluhy nejmladších dětí.

Slabé stránky

- méně účinná realizace hodnotících procesů jako systému směřujícího ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání,
- minimální využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- realizovat častěji didakticky řízené činnosti v menších skupinách s užitím cíleného kooperativního učení a experimentování,
- využívat poznatky ze záznamů o dětech k diferenciaci a zacílení vzdělávací nabídky s ohledem na jejich individuální potřeby,
- vést průběžně děti k sebereflexi a vzájemnému hodnocení,
- zvážit změnu organizace dopoledního vzdělávání ve třídě nejmladších dětí,
- provádět objektivní hodnocení všech oblastí souvisejících s činností školy a závěry využít k systematickému zkvalitnění jejího působení,
- zaktivnit výkon funkce ředitelky, pro řízení školy získávat prohlubující znalosti a dovednosti prostřednictvím dalšího vzdělávání.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 18. 12. 2003 včetně Dodatku č. 1 ke zřizovací listině ze dne 30. 9. 2009
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení 4. 2. 2003
3. Výpis správního řízení, čj. KrÚ 63371/2015, ze dne 5. 10. 2015
4. Jmenování na pracovní místo ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 9. 2015
5. Školní matrika – školní rok 2016/2017
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 4. 11. 2016 s podpisy zaměstnanců
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Krok za krokem celým rokem“ s platností od září 2012 a dodatkem na školní rok 2015/2016
8. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2016/2017
9. Třídní knihy – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
10. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2016/2017
11. Zápis z jednání pedagogické rady – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
12. Rozpisy přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
14. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
15. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 28. 11. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Radka Carbolová, ředitelka školy

Radka Carbolová v. r.

V Horní Čermné 1. 12. 2016